GEMEENTE HILVERSUM
POSTBUS 9900
1201 GM HILVERSUM

BEZOEKADRES:
RAADHUIS
DUDOKPARK 1
TELEFOONNUMMER: 14 035
WWW.HILVERSUM.NL

Aan de gemeenteraad
cc commissieleden
cc pers

DATUM 8 juni 2023
ZAAKNUMMER 1326395
BEHANDELD DOOR Wouter van den Berg
TELEFOON (035) 629 2095
UW KENMERK
BIJLAGEN -
BETREFT Instroom doelgroepmedewerkers Tomin

Geachte raadsleden,

Het college heeft op 24 mei 2023, tijdens de vergadering van de commissie Zorg, Welzijn en Samenleving, toegezegd om een overzicht te sturen met de opvulling van de participatieplaatsen. In deze brief schetsen we de historische context van afspraken met Tomin over het toe leiden van inwoners met een arbeidsbeperking, de extra gemeentelijke bijdrage die daar voor betaald en valt de conclusie te lezen dat Hilversum de afgesproken aantallen levert. Middels deze brief beschouwen we de toezegging als afgedaan.

Context waarin afspraken zijn gemaakt over de toeleiding van aantallen medewerkers met een arbeidsbeperking
Het algemeen bestuur (AB) van Tomin heeft op 17 mei 2021 het (koers)besluit genomen om Tomin van een werkbedrijf te transformeren tot een werkleerbedrijf. Hier bent u op 29 juni 2021 over geïnformeerd, middels een collegebrief. Het koersbesluit is vervolgens praktisch uitgewerkt in het "Bedrijfsplan Tomingroep 2022-2025" waarover u middels een nieuwe collegebrief opnieuw bent geïnformeerd. Tenslotte hebben wij u, op 27 oktober 2022, een derde collegebrief gestuurd waarin u op hoogte bent gesteld van de voortgang op de implementatie.

Aan het genomen koersbesluit op 17 mei 2021 lag een onderzoek (bijlage 1) ten grondslag, waarbij drie scenario's zijn onderzocht. Het doel was om te onderzoeken hoe gemeenten en Tomin wilden omgaan met enerzijds de uitstroom van medewerkers met een indicatie Wet Sociale Werkvoorziening (hierna: WSW'ers) en anderzijds de mogelijke instroom van nieuwe medewerkers met een arbeidsbeperking vanuit de bijstand (hierna: Participatiewetters). Hierbij was en is het een autonoom gegeven dat het aantal WSW'ers, vanaf 2022, zal teruglopen de komende jaren, omdat er onder de WSW vanaf 1 januari 2015 geen nieuwe indicaties meer worden afgegeven. Inwoners met een arbeidsbeperking stromen sinds die datum niet langer de WSW in, maar vallen onder de Participatiewet.

De vraag die in 2021 voorlag was in hoeverre gemeenten en Tomin de uitstroom van WSW'ers wilden opvangen met instroom van Participatiewetters.

Het algemeen bestuur heeft bij de beantwoording van deze vraag bedrijfseconomische argumenten in ogenschouw genomen, maar is vooral uitgegaan van een veronderstelde behoefte bij inwoners met een arbeidsbeperking die instromen in de bijstand.
In alle eenvoud zijn er drie scenario's uitgewerkt. Het eerste scenario betrof een krimpscenario waarbij de uitstroom van WSW'ers niet (of beperkt) zou worden gecompenseerd met instroom van Participatiewetters. Het tweede scenario zou inhouden dat voor elke WSW'er een Participatiewetter zou instromen, waarbij de omvang van Tomin gelijk zou blijven. Tenslotte was er sprake van een derde scenario, een scenario van groei, waarbij er meer Participatiewetters instromen dan dat er WSW'ers uitstromen.

Op 17 mei 2021 is besloten om te kiezen voor het tweede scenario waarin Tomin gelijk zou blijven in omvang. In het eindrapport is deze keuze uitvoerig onderbouwd. Aan de hand van modellen zijn harde afspraken gemaakt over de aantallen Participatiewetters die door gemeenten aangeleverd dienen te worden om de uitstroom van WSW'ers op te vangen in de periode 2022-2025. In tabel 1 kunt u de, over 2022, afgesproken aantallen Participatiewetters per gemeente teruglezen, zoals ze in het eindrapport staan opgenomen.

Gemeente	Volume P-wet (beschut werk + participatiebanen)	FT werkleerplekken	Totaal
ALMERE	137,8	7,2	**145**
BLARICUM	1		**1**
EEMNES	2,4		**2,4**
GOOISE MEREN	15,3	0,7	**16**
HILVERSUM	38	2,6	**40,6**
HUIZEN	14,9	0,9	**15,8**
LAREN	2,4		**2,4**
WIJDEMEREN	6,9		**6,9**
Totaal	218,7	**11,4**	**230,1**

Tabel 1: Aantallen businesscase (BC) ultimo 2022 (p47-p49 van eindrapportage, zoals vastgesteld op 17 mei 2021)

Realisatie toeleiding aantal Participatiewetters naar Tomin
2022 is het eerste jaar waarin geldt dat gemeenten een vast aantal Participatiewetters (tegen een vaste vergoeding) toe leiden naar een werkplek bij Tomin. In de periode er voor waren er geen afspraken over aantallen en was de toeleiding vanuit gemeenten vrijblijvender. Gedurende de periode 2019-2021 is er zeer beperkt sprake geweest van toeleiding, aangezien Tomin zeer strenge selectiecriteria is gaan hanteren vanwege de slechte financiële resultaten. Het jaar 2022 kan hiermee niet goed vergeleken worden met voorgaande jaren en staat daarmee op zichzelf.

Tijdens de vergadering van het Algemeen Bestuur op 23 maart 2023 heeft de directie van Tomin, middels een koersrapportage (zie bijlage), inzichtelijk gemaakt in hoeverre gemeenten in 2022 ook daadwerkelijk Participatiewetters hebben toe geleid. In tabel 2 staan deze aantallen opgenomen.

Gemeente	Volume P-wet (beschut werk + participatiebanen)	FT werkleerplekken	Totaal
ALMERE	82,4	0	**82,4**
BLARICUM	2,8	0	**2,8**
EEMNES	0,5	0	**0,5**
GOOISE MEREN	11,9	0	**11,9**
HILVERSUM	47,5	0	**47,5**
HUIZEN	16	0	**16**

LAREN	2,8	0	**2,8**
WIJDEMEREN	5,4	0	**5,4**
Totaal	169,2	**0**	**169,2**

Tabel 2: Stand per 31 december 2022 (zoals in de koersrapportage door Tomin is gepresenteerd op 23 maart 2023 aan het AB)

In onderstaande tabel 3 hebben we inzichtelijk gemaakt in hoeverre gemeenten in positieve of negatieve zin afwijken van de van tevoren afgesproken aantallen over 2022. Hierbij dient u naar de totale aantallen te kijken. U kunt uit de tabel afleiden dat de gemeente Hilversum een positief saldo heeft en dus meer aanlevert dan op voorhand is afgesproken.

Gemeente	Volume P-wet (beschut werk + participatiebanen)	FT werkleerplekken	Totaal
ALMERE	-55	-7	**-63**
BLARICUM	2	0	**2**
EEMNES	-2	0	**-2**
GOOISE MEREN	-3	-1	**-4**
HILVERSUM	10	-3	**7**
HUIZEN	1	-1	**0**
LAREN	0	0	**0**
WIJDEMEREN	-2	0	**-2**
Totaal	-50	**-11**	**-61**

Tabel 3: Verschil koersrapportage vs. afspraken businesscase (BC)

Impact niet halen van de aantallen

Gemeenten betaalden tot 2022 geen extra bijdrage voor Participatiewetters die vanuit de bijstand naar een werkplek bij Tomin werden toe geleid. Tomin had, net als elke andere reguliere werkgever, de mogelijkheid om een loonkostensubsidie aan te vragen voor een medewerker met een arbeidsbeperking. Om Tomin tegemoet te komen en tot een besluitende begroting te komen, hebben de gemeenten via hun portefeuillehouders in het algemeen bestuur van het Werkvoorzieningsschap Tomin, op 17 mei 2021, via het koersbesluit, besloten tot een extra gemeentelijke bijdrage aan Tomin BV, conform tabel 4.

Gemeente	Bijdrage gemeenten 2022	Middels extra gemeentelijke bijdrage 2022	Middels eigen vermogen Tomin BV 2022
ALMERE	1.080.535	720.717	359.818
BLARICUM	4.464	2.978	1.487
EEMNES	10.895	7.267	3.628
GOOISE MEREN	76.781	51.213	25.568
HILVERSUM	82.990	55.355	27.636
HUIZEN	78.835	52.583	26.252
LAREN	10.996	7.334	3.662
WIJDEMEREN	41.353	27.583	13.771
Totaal	**1.418.283**	**945.995**	**472.288**

Tabel 4: Gemeentelijke bijdragen

De bijdrage van de gemeente Hilversum was en is dusdanig laag dat het binnen de bestaande meerjarenbegroting van de Rijkssubsidie WSW en de algemene uitkering (voorheen Participatiebudget) opgevangen kon worden. Hierbij is ook rekening gehouden met het feit dat ook nieuw beschut werkplekken die van voor 1 januari 2022 dateren, konden vallen onder de nieuw afgesproken bijdragen vanuit gemeenten.

Voor deze gemeentelijke bijdragen hebben gemeenten *het recht* om de aantallen Participatiewetters toe te leiden, zoals opgenomen onder tabel 1. Indien gemeenten niet in staat zijn om de afgesproken aantallen toe te leiden, verandert dit niets aan de bijdragen. Dit leidt dus niet direct tot omzetverlies. Wel is het mogelijk dat er een situatie ontstaat waarin een onderbezettingsverlies wordt geboekt op de infrastructuur, omdat er niet voldoende personeel is om de omzet te genereren die nodig is voor de dekking van de vaste kosten.
Onvoldoende personeel kan er verder toe leiden dat er extra kosten gemaakt moeten worden voor inhuur van personeel en/of het betalen van boetes omdat er niet geleverd kan worden.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Hilversum,

de gemeentesecretaris,	de burgemeester,
mr. C.P. Torres Barrera	dr. ir. G.M. van den Top